

Kansallista ja kansojen välistä

Näyttäisi siltä, että akateeminen maailma on viime vuosina alkanut entistä voimakkaammin suosia julkaisukäytännössään kansainvälistä artikkelijulkaisemista. Suomenkielisen tieteellisen monografian tai kokoomateoksen kirjoittaminen tuntuu olevan yhä harvinaisempaa herkkua. Suomi täyttää 100 vuotta, mutta kuinka käy suomenkielisen tiedejulkaisemisen? Onko suurten kansallisten kertomusten aika auttamattomasti ohi? Vai onko niin, että myös jatkossa kirjoitetaan suomeksi sellaista tutkimusta, jolla on merkitystä erityisesti suomenkielisten lukijoiden parissa? En oikein jaksa uskoa, että suomeksi julkaiseminen loppuisi kokonaan. Paljon parjattu julkaisufoorumikaan ei anna lisäpisteitä vieraskielisyydestä, vaan julkaisukanavan tieteellisen tason mukaan. Tasoa kaksi edustava julkaisu on yhtä arvokas suomeksi ja englanniksi.

Maaseudun uusi aika -lehden toimituksesta asioita tarkastellen näyttäisi myös siltä, etteivät suomenkieliset kirjat ole tieteellisen julkaisemisen kartalta mihinkään katoamassa. Tässäkin numerossa esitellään peräti neljä maaseudun kannalta erinomaisen mielenkiintoista teosta. Joukossa on kotimaista kylätutkimusta, vesihuoltoa, maaseudun ja maahanmuuton suhteen pohdintaa sekä talonpoikaislähtöisen kansatieteilijän ja arkeologin Sakari Pälsin elämäntarina.

Myös suomenkielinen artikkelijulkaiseminen on tässä numerossa vahvasti läsnä Antti Puupposen ja Minna Turusen ryhmien töiden kautta. Antti Puupponen, Ari Paloviita, Teea Kortetmäki ja Tiina Silvasti käsittelevät suomalaisten maatilojen merkitystä ruokaturvallisuudelle. Aihe on erinomaisen ajankohdainen, sillä juuri hiljattain Eurooppaa hätkähdytti Hollannista lähtöisin olevien ”myrkkymunien” tapaus, jossa kananmuniin oli päätyntä vaarallista torjunta-ainetta fiproniiia. Suomalaisten tuottajien taloudellisesti heikko tilanne on myös puhuttanut viime vuosina. Meillä elintarvikkeiden laatu on korkea, mutta siitä huolimatta tilojen kannattavuus on usein heikko ja viljelijöiden työtaakka jatkaa kasvamistaan. Puupposen ja kumppaneiden mukaan maatilojen tuleekin kyetä kehittämään sopeutumiskykyään eli resilienssiä muuttuvien ilmasto-olojen sekä globaalien elintarvikemarkkinoiden heilahtelujen värittämässä toimintaympäristössä. Helppoa tämä ei ole, mutta kirjoittajien mukaan se on tärkeitä Suomen kansallisen huoltovarmuuden ja ruokaturvan takaamiseksi. He peräänkuuluttavatkin kokonaisvaltaista ruokapolitiikkaa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Minna Turunen, Sirpa Rasmus ja Asta Kietäväinen keskittyvät omassa artikkelissaan poronhoitoon sota- ja jälleenrakennuksen ajalla 1940-luvulta aina 1960-luvulle. Artikkelissa tarkastellaan esimerkiksi porojen merkitystä Suomen sotataloudelle ja pureudutaan poronhoidon kokemiin menetyksiin. Aivan kuten Karjalan evakot menettivät maansa ja karjansa, samalla tavoin pohjoisessa monet poromiehet menettivät laitumensa ja poronsa jopa viimeistä päätä myöten. Neuvostoliiton kanssa käytyjen sotien lisäksi Saksaa vastaan käyty lapinsota raunioitti laajoja alueita 1944–1945. Jälleenrakentamisen aika olikin Lapissa muuta maata pidempi ja toi runsaasti maataviljeleviä uudisasukkaita poronhoitoalueille. Sotakorvauksia varten kaadettiin myös metsiä, joissa porot laidunsivat. Tällöin poroisäntien ja maanviljelijöiden välit kiristyivät. Toisaalta 1960-luvulta eteenpäin tilanne alkoi normalisoitua ja ristiriidat rauhoittua. Porotalous sopeutui uusiin olosuhteisiin ja se on yhä tänään tärkeä osa pohjoista elämänmenoa.

Kiinnostavien kansallisten kertomusten lisäksi saamme myös lukea Katja Rinne-Kosken, Merja Lähdesmäen sekä Anne Matilaisen kyläyhdistyksiä ja yhteiskunnallista yrittäjyyttä Suomessa ja Skotlannin maaseudulla käsittelevän katsauksen. Ideoiden ja ihmisten sujuva liikkuminen yli rajojen teki tämänkin artikkelin kirjoittamisen mahdolliseksi. Maaseudun tutkimuksessa ja kehittämisessä kansalliset ja kansainväliset kertomukset ovatkin toisiaan täydentäviä ja yhteen kietoutuneita. Kumpaakaan ei ole tarvetta nostaa toista arvokkaampaan asemaan.

Palvelukseen halutaan.

 Maaseudun uusi aika -lehti etsii uutta päätoimittajaa!

Lue lisää sivulta 65.